

ŽIVJETI FRANJINU VJERU

fra Kristian Radas

Često se zadržavamo na kojekakvim sitnicama, pridajemo važnost malim, prolaznim i nevažnim stvarima, dok istovremeno preko važnih prelazimo bez razmišljanja. U događajima previđamo ono što je bitno, a beskorisne detalje, koji nisu vrijedni ni spomena, pamtimos pa ih nadugo i naširoko obrazlažemo, o njima govorimo i njih se držimo. Gotovo da „cijedimo komarca, a gutamo devu“ (Usp. Mt 23, 24). Jednako tako, skloni smo seciranju Svetoga pisma, života pojedinih svetaca pa i samog Isusa Krista na različite djelove ali tako da najčešće stvaramo svoju sliku, krojeći je prema vlastitim željama i interesima. Budući da se držimo svojih uvjerenja i ne želimo sagledati istinu u cjelini, ostajemo osiromašeni, zadovoljni s vlastitim pogledom na stvarnost. Tako iz dnevnih novina učimo kakva je Crkva i kakvi su svećenici, što je Papaje, s kim se rukovao, kako je kihnuo i mnoštvo drugih beskorisnih podataka koje

uporno cijedimo i cijedimo, a devu koju gutamo kao da i ne primjećujemo. Toliko toga propuštamo baveći se nepotrebno detaljima koji ne vrijede puno ili ako su ipak vrijedni spomena, krivo ih interpretiramo.

Kako razumjeti Franju?

Ovdje bih volio nešto reći o jednom velikom svecu, Franji iz Asiza, kojega, pretpostavljam, svi poznaju ili su barem čuli za njega. Mislim da ne postoji svetac o kojem je napisano toliko knjiga, pjesama, raznih romana, snimljeno filmova; svetac koji ima svoje mjesto i u umjetnosti, a nezaobilazan u povijesti; svetac čijim su životom nadahnute razne zajednice, svih vrsta i profila; a ipak, svetac koji je unatoč svemu tako tajanstven i skrovit, tako malo čašćen i slavljen, kojeg malo tko zbilja poznaje i razumije.

Svece, općenito, umjesto da ih uzmemu kao primjere i uzore ljubavi i kršćanskog života, kao naše zagovornike, shvaćamo suviše površno, a od njih pravimo nestvarne likove iz bajke koji uopće nisu za naslijedovanje. Tako smo od Franje napravili karikaturu, naglašavajući samo jednu njegovu stranu, a drugu smo, bez koje ova prva ne stoji, zanemarili. Naime, u poplavi raznih radova i prikaza Franjinog života načinili smo od njega nekog „lakrdijaša“, „trubadura“ sa cvijećem i ptičicama, vodećeg „ekologa“ svoga

vremena, zaštitnika životinja, prirode, itd., a ono najbitnije smo zanemarili, ono što je Franjo prvotno bio: kršćanin, čovjek duboke vjere.

Nešto sam slično i sam doživio kad me zaustavila jedna starija gospođa sa svoja tri psa koje je vodila uza se. Između ostalog, rekla mi je kako joj je žao što smo mi franjevci tako „indiferentni“ prema životinjama i da se mnogi ljudi, za razliku od nas (franjevaca), kada vide životinje, nasmiješe, stanu na kratko („pozdrave ih“), kažu po koju riječ... Zatim je spomenula i svetoga Franju, kako je on volio životinje i kako je on njihov zaštitnik.

Nije sporno da je Franjo volio životinje, istina, on ih je ljubio i prepoznavao kao Božji dar. Kao čovjek iznimne osjetljivosti za prirodu postao je na osobit način prepoznatljiv i vjernicima i onima koji to nisu. U svojoj jedinstvenoj pjesmi i molitvi „Pjesma stvorova“ slavi i blagoslovje Gospodara vremena i vječnosti po svakom vremenu svojem koji uzdržava stvorove svoje, po zraku, oblaku, u vjetru i u lahoru, slavi i hvali Stvoritelja svih živih bića.

Naime, žalosno je što smo „indiferentni“ prema Bogu i bratu čovjeku, a upravo je to ono što možemo i trebamo učiti od svetoga Franje. Kad upoznamo Franjinu prvu Ljubav onda ćemo ispravno shvatiti i njegov odnos prema prirodi i njegovu ljubav prema životinjama. Bez Boga, koji mu je bio na prvom mjestu u životu,

Franjo ne bi mogao imati takav odnos prema prirodi i prema stvorenjima.

Zar ne bi bilo ljepešće imati udjela u Franjinoj vjeri pa da tako i sve ostalo dođe na svoje mjesto, nego biti u opasnosti da gledamo svijet površno. Kakva je to sada Franjina vjera? Što je uopće vjera? U Katekizmu Katoličke Crkve piše da je: „vjera čovjekov odgovor Bogu,

koji mu se objavljuje i dariva, pružajući istodobno čovjeku preobilno svjetlo u traženju zadnjeg smisla života." (KKC, 26). Na samom početku, kad je čuo glas Raspetoga, Franjo izgovara molitvu u kojoj se prepoznaće taj spremni odgovor Bogu koji mu se objavljuje, a svjetlo za koje je molio, Raspeti mu daruje i to preobilno. Kristu koji mu se daruje, Franjo uzvraća sve većim i većim predanjem koje je raslo do kraja njegovog života. U tom trenutku Franjo izražava svoje neiscrpno povjerenje u Boga, doživljava susret sa Kristom i uzvraća mu ljubav. Od toga trenutka započinje ona intimna veza Franje sa Isusom Kristom koju povezuje neraskidiva nit križa. Nije se zadovoljio time da ga promatra i ljubi, već je želio postati suobličen Kristu.

Živo evanđelje

Doista, zastane mi misao kad pokušam razmišljati o Franjinom vjeru jer je cijeli bio prožet vjerom, sve što je činio, govorio, mislio, sve je izviralo iz vjere. Bio je silno jednostavan, čvrsto je stajao na zemlji, a srcem je bio kod Boga; bio je čovjek boli i patnje ali radostan; u nevoljama postojan, velik, „u najmanjem vjeran“ (Lk 16, 10); vjeru, taj milosni dar, raspirivao je svakodnevno. Euharistija i Evanđelje, dva su neiscrpna izvora iz kojih je pio, u kojima je tažio svoju žđ za Kristom, dva izvora na kojima je umnažao svoju vjeru. Vjerovao je u jednu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu, ljubio ju je i u svemu joj bio podložan. Ljubio je Papu i sve svećenike, a svoje poštovanje im je uvijek iskazivao. Neprestano je upozoravao svoju braću da se ne usude u sebi ili javno osuditi ljudi Crkve, zato što možda ne žive po mjeri evanđelja, jer bi upravo to

bilo nedostojno naslijedovanje Kristova evanđelja. Upozoravao je svoju braću da se, uza svoje evanđeosko siromaštvo, ne usude osuđivati ljudi koje vide da su odjeveni u bogatu i kićenu odjeću. Upozoravao ih je da čiste svoj pogled i da se čuvaju kako ne bi zaboravili na bitno u površnom osuđivanju svojih bližnjih. Poticao je i zvao svoje da paze na čistoću riječi, da paze na čistoću misli, da svojim zlim pogledom ne bi zatrovali srce i okužili odnos s ljudima oko sebe.

Kad bismo ga barem u vjeri naslijedovali, jer vjerovati znači upoznati Božju veličnu i uzvišenost, znači živjeti u zahvaljivanju, upoznat jedinstvo i pravo dostojanstvo svih ljudi, znači pravilno se služiti stvorenjem, kloniti se onoga što nas od njega odvraća, vjerovati znači uzdati se u Boga u svakoj prilici, pa i u nesreći (Usp. KKC, 222-227).

Sve to pronalazimo u Franjinom životu; da, u životu, jer vjera koja nije životna ne vrijedi uopće, „vjera bez djela, mrtva je u sebi“ (Jak 2, 26), a kod njega, „vjera je surađivala s djelima njegovim i djelima se vjera usavršila“ (Jak 2, 22).

Volio bih kad bismo svi izšli iz ove površnosti u kojoj živimo i uronili dublje u otajstvo vjere, uronili u Srce Onoga koji je bio Franjina prva i konačna Ljubav. Na kraju, molimo Gospodina Franjinom molitvom da se odvažimo i krenemo na put vjere, da počnemo mijenjati svoj život i da se ne bojimo potpuno biti Njegovi: „Svevišnji, slavni Bože, prosvijetli tamu moga srca i podaj mi ispravnu vjeru, sigurno ufanje i savršenu ljubav; smisao i spoznaju Gospodine, da izvršim tvoju svetu i istinsku volju. Amen.“

IZ SVAKODNEVNOG
ŽIVOTA

„Gle, kako je dobro i kako je
milo kao braća zajedno živjeti.“
(Ps 133, 1).